

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2022 M. GEGUŽĖS 20 D. ĮSAKYMO NR. 3D-351 „DĖL NACIONALINĖS MAISTO KOKYBĖS SISTEMOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR KAI KURIŲ ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO ĮSAKYMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS“ PAKEITIMO

2023 m. lapkričio 10 d. Nr. 3D- 733

Vilnius

1. P a k e i č i u Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymą Nr. 3D-351 „Dėl Nacionalinės maisto kokybės sistemos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“:

1.1. Papildau 3.2¹ papunkčiu:

„3.2¹. ūkio subjektai, turintys sertifikatus, išduotus pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymo Nr. 3D-351 „Dėl Nacionalinės maisto kokybės sistemos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ 3.2 papunktyje nurodytus teisės aktus, paskutiniaisiais sertifikato galiojimo metais gali tęsti produkcijos sertifikavimą tik pagal šiuo įsakymu nustatytą tvarką. Ūkio subjektui nusprendus nebetęsti produktų sertifikavimo, išduotas sertifikatas galioja produkcijai, pagamintai, supakuotai (sufasuotai) ir suženklintai per 1 metus po paskutinės planinės patikros, prižiūrint sertifikavimo įstaigai, kuri užfiksuoja supakuotos ir suženklintos produkcijos kiekį ir ženklinimo datą;“.

1.2. Pakeičiu nurodytu įsakymu patvirtintas Nacionalinės maisto kokybės sistemos taisykles:

1.2.1. Pakeičiu 4.5 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.5. kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002, nustatančiame maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiame Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiame su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas Nr. 178/2002).“

1.2.2. Pakeičiu 17 punktą ir jį išdėstau taip:

„17. NKP sertifikavimą ir priežiūrą atlieka sertifikavimo įstaigos, kurioms Taisyklių IV skyriuje nustatyta tvarka yra suteikti leidimai sertifikuoti NKP (toliau – sertifikavimo įstaiga).“

1.2.3. Pakeičiu 19 punktą ir jį išdėstau taip:

„19. Sertifikavimo įstaiga turi būti akredituota pagal standartą LST EN ISO/IEC 17065 „Atitikties įvertinimas. Reikalavimai, keliami produktų, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigoms“ (toliau – standartas LST EN ISO/IEC 17065); akreditacijos sritis turi būti susijusi su maistu ir pirmine gamyba, kaip apibrėžia Reglamentas Nr. 178/2002;“.

1.2.4. Pakeičiu 20.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„20.3. akredituota pagal LST EN ISO/IEC 17065 standartą sertifikavimo įstaiga, siekianti atlikti produktų sertifikavimą ir priežiūrą srityje, kuri nepatenka į akreditavimo sritį, privalo prašymo dėl leidimo sertifikuoti NKP pateikimo Žemės ūkio ministerijai (toliau – ministerija) metu įsipareigoti kreiptis į akreditavimo įstaigą dėl akreditavimo srities išplėtimo. Tai atlikti ir ministerijai pateikti įrodymo dokumentus privaloma ne vėliau kaip per 1 metus nuo pirmo pagal tam tikros NKP specifikacijos reikalavimus suteikto sertifikato išdavimo dienos. Jei NKP gamyba pagal tam tikrą NKP specifikaciją nevykdoma ir dėl to nėra galimybės kreiptis dėl akreditavimo srities išplėtimo, sertifikavimo įstaiga gali kreiptis į ministeriją su prašymu pratęsti terminą akreditavimo sričiai išplėsti. Minėtu atveju akreditavimo sritį išplėsti privaloma per 1 metus nuo tos dienos, kai NKP gamintojas praneša sertifikavimo įstaigai apie gamybos atnaujinimą arba į sertifikavimo įstaigą kreipiasi pareiškėjas dėl sertifikavimo pagal tam tikrą NKP specifikaciją. Sertifikavimo įstaiga, nepateikusi akreditavimo pažymėjimo ir (ar) jo priedo nustatytu laiku, netenka teisės atlikti sertifikavimo ir priežiūros pagal tam tikros NKP specifikacijos reikalavimus;“.

1.2.5. Pakeičiu 20.5 papunktį ir jį išdėstau taip:

„20.5. turėti darbuotojų, atitinkančių Taisyklėse nustatytus išsilavinimo ir veiklos patirties reikalavimus, sertifikavimo įstaigos įgaliotų atlikti sertifikavimą ir priežiūrą;“.

1.2.6. Pakeičiu 20.8 papunktį ir jį išdėstau taip:

„20.8. pranešti ministerijai apie NKP sertifikavimo ir priežiūros rezultatus (pareiškėjų skaičių, NKP asortimentą ir jo pasiskirstymą pagal sertifikavimo ženklus, gamybos apimtis ir kontaktus (ūkio subjekto pavadinimas, savivaldybė, kurioje ūkis registruotas) ir pateikti NKP sertifikavimo ir priežiūros rezultatus elektroniniu formatu, kuris leistų tvarkyti duomenis pagal sertifikavimo ženklą, specifikaciją, produkto pavadinimą, gamybos regioną (savivaldybės lygiu), sertifikato numerį, jo suteikimo ir galiojimo datas ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio 31 dienos, taip pat pranešti apie pareiškėjus, kuriems sustabdytas arba panaikintas sertifikato galiojimas, ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, o apie naujus pareiškėjus, kuriems išduotas pirmasis sertifikatas, nurodant sertifikavimo ženklą, produkto rūšį ir savivaldybę, kurioje ūkis registruotas – iki paskutinės einamojo mėnesio dienos;“.

1.2.7. Pakeičiu 23.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„23.3. taikyti įspėjimo, sertifikato galiojimo sustabdymo bei panaikinimo procedūras;“.

1.2.8. Pakeičiu 25 punktą ir jį išdėstau taip:

„25. Nacionalinės maisto kokybės sistemos administravimo funkcijoms atlikti ministerija gali paskirti įgaliotą instituciją.“

1.2.9. Pakeičiu 26.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„26.3. akreditacijos pagal LST EN ISO/IEC 17065 standartą pažymėjimo bei jo priedo, kuriame nurodyta akreditacijos sritis, kopija; akreditacijos sritis turi būti susijusi su maistu ir pirmine gamyba, kaip apibrėžia Reglamentas Nr. 178/2002;“.

1.2.10. Pakeičiu 28 punktą ir jį išdėstau taip:

„28. Ministerija, įvertinusi sertifikavimo įstaigos pateiktus dokumentus, priima sprendimą dėl leidimo išdavimo ar neišdavimo ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo dokumentų pateikimo dienos. Ministerijai raštu paprašius trūkstamos ar papildomos informacijos, sprendimo priėmimo terminas gali būti pratęsimas 30 d. nuo minėtos informacijos gavimo dienos. Esant teigiamam sprendimui, jis tvirtinamas žemės ūkio ministro įsakymu. Ministerija apie priimtą sprendimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo patvirtinimo dienos raštu informuoja sertifikavimo įstaigą.“

1.2.11. Pakeičiu 30 punktą ir jį išdėstau taip:

„30. Kilus abejonių dėl sertifikavimo įstaigos veiklos, ministerija turi teisę kreiptis į akreditacijos įstaigą dėl sertifikavimo įstaigos atitikties Taisyklėms ir LST EN ISO/IEC 17065 standartui. Šiuo atveju sertifikavimo įstaiga privalo pateikti visus tam reikalingus dokumentus.“

1.2.12. Pakeičiu 31.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„31.2. panaikinti leidimo galiojimą, nurodant įstaigai gavus jos sertifikuotų ūkio subjektų sutikimą per sprendime nustatytą terminą perduoti jos sertifikuotų NKP priežiūrai tęsti reikalingą informaciją kitai sertifikavimo įstaigai, jeigu tokia yra, o tokios nesant – ministerijai, ir apie tai informuoti pareiškėjus.“

1.2.13. Pakeičiu 35 punktą ir jį išdėstau taip:

„35. Sertifikavimo įstaigų kode regiono ar šalies santrumpa, santrumpa „NKP“ ir skaičius, nurodantis sertifikavimo įstaigų registravimo eiliškumą, atskiriami brūkšneliais „-“.“

1.2.14. Pakeičiu 37.10 papunktį ir jį išdėstau taip:

„37.10. nenaudoti NKP ženklo ar su juo susijusios reklaminės medžiagos, jeigu tam tikram produktui ar jų grupei sertifikato galiojimas yra sustabdytas, iš dalies sustabdytas, panaikintas ar pasibaigęs, išskyrus atvejus, kai produkcija, kurios sertifikatas yra pasibaigęs, buvo supakuota (sufasuota) ir suženklinta galiojant sertifikatui ir prižiūrint sertifikavimo įstaigai, kuri fiksuoja supakuotas ir suženklintos produkcijos kiekį ir ženklinimo datą;“.

1.2.15. Pakeičiu 38.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„38.2. jei leidimas sertifikuoti NKP suteiktas kelioms sertifikavimo įstaigoms:

38.2.1. pasirinkti vieną iš jų;

38.2.2. nusprendus pereiti iš vienos sertifikavimo įstaigos priežiūros į kitos sertifikavimo įstaigos priežiūrą, kreiptis į priežiūrą vykdančią sertifikavimo įstaigą dėl jo duomenų, reikalingų priežiūrai tęsti, perdavimo kitai sertifikavimo įstaigai.“

1.2.16. Pakeičiu 45 punktą ir jį išdėstau taip:

„45. Išdavus sertifikatą, pareiškėjas įtraukiamas į sertifikavimo įstaigos tvarkomą tinklalapyje viešai skelbiamą subjektų, auginančių, gaminančių, perdirbančių ir tiekiančių rinkai sertifikuotus NKP, sąrašą. Sąraše prie sertifikato nurodoma atliktos planinės patikros data. Sertifikatas galioja iki jo trečiųjų galiojimo metų gruodžio 31 dienos, jei gaminami ir perdirbami bei tiekiami rinkai NKP ir jų gamybos procesas atitinka Taisyklių bei atitinkamos specifikacijos reikalavimus.“

1.2.17. Papildau nauju 45¹ punktu ir jį išdėstau taip:

„45¹. Sertifikavimo įstaigos išduotame sertifikate turi būti nurodyta tokia informacija: sertifikavimo įstaigos pavadinimas, kodas ir kontaktai, sertifikato išdavimo pagrindas, sertifikato numeris (kuris nesikeičia per visą sertifikato galiojimo laiką), sertifikato išdavimo data, sertifikato galiojimo data, ūkio subjekto, kuriam suteiktas sertifikatas, pavadinimas, adresas ir, esant poreikiui, kita ūkio subjektui identifikuoti reikalinga informacija (pavyzdžiu, kliento kodas), ūkio subjekto veiklos pobūdis, sertifikuotos veiklos ir (arba) produktų grupė bei produkto pavadinimas, sertifikavimo ženklas, kuriuo gali būti ženklinama sertifikuota produkcija. Sertifikavimo įstaigos nuožiūra sertifikate gali būti pateikta papildoma informacija, susijusi su sertifikuotu NKP. Sertifikatas turi būti pasirašytas įgalioto sertifikavimo įstaigos atstovo.“

1.2.18. Pakeičiu 46 punktą ir jį išdėstau taip:

„46. Sertifikavimo įstaiga vykdo planinę priežiūrą, kurios metu privalomai tikrina NKP auginimo, gamybos ir perdirbimo proceso bei NKP atitiktį Taisyklių bei atitinkamos specifikacijos reikalavimams 1 kartą per metus. Tuo atveju, jeigu paskutiniaisiais sertifikato galiojimo metais pareiškėjas apsisprendžia nebetęsti dalyvavimo Nacionalinėje maisto kokybės sistemoje ir iki sertifikato galiojimo pabaigos likę mažiau negu 12 mėnesių, jis gali atsisakyti tų metų planinės patikros, tokiu atveju sertifikatas galios tik tai produkcijai, kuri buvo pagaminta, supakuota (sufasuota) ir suženklinta per 1 metus po paskutinės atliktos planinės patikros prižiūrint sertifikavimo įstaigai, kuri fiksuoja supakuotos ir suženklintos produkcijos kiekį ir ženklinimo datą.“

1.2.19. Pripažįstu netekusiais galios 49 ir 50 punktus.

1.2.20. Pakeičiu 51.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„51.2. sertifikato galiojimo sustabdymą, kuris gali būti skiriamas, kai laiku nepašalintos įspėjimą nulėmusios priežastys ar pažeidimų nedelsiant ištaisyti neįmanoma. Sertifikato galiojimo sustabdymas gali būti dalinis (sustabdomas tik tam tikram produktui ar jų grupei) arba visiškas. Sertifikavimo įstaiga nustato laiką, kuriam sustabdomas sertifikato galiojimas, per kurį pareiškėjas privalo pašalinti trūkumus ir pranešti apie tai sertifikavimo įstaigai. Terminas, kuriam gali būti

sustabdomas sertifikato galiojimas, yra ne ilgesnis kaip 6 mėnesiai. Informacija apie sertifikato galiojimo sustabdymą turi būti nurodyta sertifikavimo įstaigos tinklalapyje viešai skelbiamame subjektų, auginančių, gaminančių, perdirbančių ir tiekiančių rinkai sertifikuotus NKP, sąraše prie atitinkamo sertifikato;“.

1.2.21. Pakeičiu 51.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„51.3. sertifikato galiojimo panaikinimą, kai laiku nepašalintos sertifikato galiojimo sustabdymo priežastys ar dėl pažeidimų pobūdžio tolesnis sertifikato galiojimas tam tikram produktui ar jų grupei negalimas. Tokiu atveju pareiškėjas netenka teisės naudoti NKP ženklo, sertifikato ir bet kokių kitų dokumentų, susijusių su sertifikuoto NKP gamyba ir realizavimu. Tais atvejais, kai sertifikato galiojimas panaikinamas dėl pažeidimų, nepašalintų pritaikius 51.1 ir 51.2 papunkčiuose nurodytas procedūras, pažeidėjas gali kreiptis dėl pakartotinio sertifikavimo ne anksčiau kaip po 1 metų nuo sertifikato galiojimo panaikinimo dienos. Sertifikavimo įstaiga panaikinto galiojimo sertifikatą išima iš tinklalapyje viešai skelbiamo subjektų, auginančių, gaminančių, perdirbančių ir tiekiančių rinkai sertifikuotus NKP, sąrašo ir viešai skelbia atskirą dėl nustatytų ir nepašalintų, pritaikius 51.1 ir 51.2 papunkčiuose nurodytas procedūras, pažeidimų panaikinto galiojimo sertifikatų sąrašą, nurodant sertifikato galiojimo panaikinimo datą; toks panaikinto galiojimo sertifikatas turi būti įtrauktas į minėtą sąrašą tol kol pasibaigs 1 metų nuo sertifikato galiojimo panaikinimo dienos laikotarpis.“

1.2.22. Papildau nauju 53¹ punktu ir jį išdėstau taip:

„53¹. Pareiškėjui nusprendus pereiti iš vienos sertifikavimo įstaigos priežiūros į kitos sertifikavimo įstaigos priežiūrą ir pateikus prašymą sertifikavimo įstaigai, einamuoju laikotarpiu vykdančiai priežiūrai, dėl jo duomenų perdavimo kitai sertifikavimo įstaigai, su kuria pareiškėjas yra sudaręs sutartį dėl sertifikavimo ir priežiūros būsimoju laikotarpiu, sertifikavimo įstaigos keičiasi informacija reikalinga priežiūrai tęsti.“

1.2.23. Papildau nauju 53² punktu ir jį išdėstau taip:

„53². Sertifikavimo įstaiga, su kuria pareiškėjas nutraukė sutartį dėl NKP bei jų auginimo, gamybos ir (ar) perdirbimo procesų sertifikavimo ir priežiūros paslaugų iki sertifikato galiojimo pabaigos, panaikina išduoto sertifikato galiojimą ir išima jį iš tinklalapyje viešai skelbiamo subjektų, auginančių, gaminančių, perdirbančių ir tiekiančių rinkai sertifikuotus NKP, sąrašo.“

1.2.24. Pakeičiu 54 punktą ir jį išdėstau taip:

„54. Nacionalinės maisto kokybės sistemos viešinimą ir populiarinimą koordinuoja ministerija ar jos įgaliota įstaiga.“

1.2.25. Pakeičiu 55 punktą ir jį išdėstau taip:

„55. Bendrieji nacionalinės maisto kokybės sistemos viešinimo ir populiarinimo principai:“.

1.2.26. Pakeičiu 64.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„64.3. gamintojas, kuriam taikomas sertifikato galiojimo sustabdymas ar panaikinimas, šių priemonių taikymo laikotarpiu neturi teisės naudoti NKP ženklo;“.

1.2.27. Pakeičiu 2 priedo 4 punktą ir jį išdėstau taip:

„4. Grūdininkystės ūkiuose auginant derlių, draudžiama naudoti defoliantus ir (arba) desikantus.“

1.2.28. Pakeičiu 4 priedo 9 punktą ir jį išdėstau taip:

„9. Paukščiai turi būti užauginti nenaudojant antibiotikų. Gamintojas privalo būti parengęs paukščių auginimo be antibiotikų programą, aprašančią veiksmus paukščių sveikatingumui užtikrinti, ir ją suderinti su kompetentinga institucija Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba.“

1.2.29. Pakeičiu 6 priedo 20 punktą ir jį išdėstau taip:

„20. Pirmaisiais sertifikavimo metais ir vėliau, ne rečiau kaip kas penkerius metus, NKP auginimo laukuose turi būti atliekami dirvožemio laboratoriniai tyrimai, kurių metu nustatomas organinės medžiagos (humuso), judriojo fosforo, kalio kiekis bei rūgštingumas, esantis 0–60 cm dirvožemio sluoksnyje. Jei dirvožemio laboratoriniai tyrimai atlikti iki prašymo sertifikuoti pateikimo dienos, naujų dirvožemio laboratorinių tyrimų atlikti nereikalaujama tol, kol sueis penkerių metų terminas nuo šių tyrimų atlikimo. Durpingame dirvožemyje humusas netiriamas.“

1.2.30. Pakeičiu 7 priedo 11 punktą ir jį išdėstau taip:

„11. Paukščiai turi būti užauginti ir laikomi nenaudojant antibiotikų. Ūkis turi būti parengęs vištų dedeklių laikymo be antibiotikų programą, kurioje būtų aprašyti veiksmai paukščių sveikatingumui užtikrinti, ir ją suderinęs su kompetentinga institucija Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba.“

1.2.31. Pakeičiu 7 priedo 16 punktą ir jį išdėstau taip:

„16. NKP kiaušinių kokybės įvertinimas Hafo vienetais turi būti ne žemesnis kaip 75. Trynio spalvos intensyvumas turi būti nuo 5 iki 11 padalos DSM spalvų paletėje. Šis rodiklis nustatomas kiaušinių gamybos arba pakavimo vietoje (ne vėliau kaip po 72 val. po kiaušinio padėjimo) vieną kartą prieš gaunant pirmą sertifikatą; vėliau tyrimas gali būti kartojamas kilus įtarimui dėl galimos neatitikties.“

1.2.32. Pakeičiu 11 priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

2. N u s t a t a u , kad šis įsakymas įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

**(Prašymo suteikti leidimą sertifikuoti pagal nacionalinę maisto kokybės sistemą pagamintus
produktus formos pavyzdys)**

_____ (pareiškėjo pavadinimas)

_____ (buveinė, tel., faksas, el. paštas)

**P R A Š Y M A S
SUTEIKTI LEIDIMĄ SERTIFIKUOTI PAGAL NACIONALINĘ MAISTO KOKYBĖS
SISTEMĄ PAGAMINTUS PRODUKTUS**

_____ Nr. _____
(data)

Prašome leisti teikti šias paslaugas, atitinkančias Nacionalinės maisto kokybės sistemos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 3D-351 „Dėl Nacionalinės maisto kokybės sistemos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“, reikalavimus:

1. Sertifikuoti pagal nacionalinę maisto kokybės sistemą pagamintus produktus .....

_____ (nurodyti specifikaciją, dėl kurių prašoma leidimo, pavadinimus)

2. Atlikti sertifikuotų pagal nacionalinę maisto kokybės sistemą pagamintų produktų priežiūrą
.....

_____ (nurodyti specifikaciją, dėl kurių prašoma leidimo, pavadinimus)

(tai, kas reikalinga, pažymėti langelyje:)

3. Vykdyti kitą, su sertifikavimu susijusią, veiklą _____

Patvirtiname, kad įstaiga ir jos darbuotojai atitinka reikalavimus, nurodytus Nacionalinės maisto kokybės sistemos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 3D-351 „Dėl Nacionalinės maisto kokybės sistemos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“.

_____ (atsakingo asmens pareigos)

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)